

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: **T. P.**
zastoupen: Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Městský úřad Vrchlabí, IČ 00278475**
Zámek 1, 543 01 Vrchlabí

v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného,

takto:

- I. Určuje se, že zásah žalovaného vůči žalobci, spočívající ve vymáhání pokuty ve výši 2 000 Kč, uložené žalobci příkazem žalovaného ze dne 16. 2. 2017, č. j. PD/1341/2017/OD-VR/KAR, prostřednictvím soudního exekutora, byl nezákonný.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady soudního řízení ve výši 12 200 Kč do rukou jeho právního zástupce do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou se žalobce ve smyslu ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále také „s.ř.s“) domáhal, aby soud určil zásah žalovaného vůči žalobci spočívající ve vymáhání pokuty ve výši 2 000 Kč uložené

žalobci příkazem žalovaného ze dne 16. 2. 2017, č. j. PD/1341/2017/OD-VR/KAR, prostřednictvím soudního exekutora, byl nezákonný.

I. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že z exekučních dokumentů, které obdržel dne 6. 2. 2018, se dověděl, že dne 6. 12. 2017 podalo Město Vrchlabí exekuční návrh bez specifikace číslem jednacím na vymáhání nedoplatku na pokutě ve výši 2 000 Kč, ve kterém navrhl soudní exekutorku JUDr. M. D. k provedení exekuce. Žalovaný se nepokusil o vymáhání daňového nedoplatku prostřednictvím daňové exekuce, nýbrž rovnou podal návrh soudní exekutorce. Z výzvy ke splnění vymáhané povinnosti ze dne 17. 1. 2018, sp. zn. 19 Ex 493/17, vyplynulo, že vymáhaná jistina činí 2 000 Kč. Dále náklady oprávněného činí 100 Kč a snížené náklady exekuce činí 3 327,50 Kč. Celková částka k úhradě při snížených nákladech tak činí 5 427,50 Kč. Z exekučních příkazů pak vyplynulo, že exekutorka stanovila předběžně celkovou částku exekuce na částku 9 000 Kč.
3. Žalovaný měl dle žalobce na výběr, zda o provedení exekuce požádá obecného správce daně podle § 106 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) nebo využije k provedení exekuce soud nebo soudního exekutora podle § 105 odst. 2 dané právní úpravy.
4. Dále uvedl, že podle § 175 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) správce daně může vymáhat nedoplatek daňovou exekucí nebo zabezpečit vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora. Možnost volby mezi těmito dvěma způsoby vymáhání nedoplatku však je korigována ust. § 175 odst. 2 daňového řádu.
5. Žalobce byl názoru, že se žalovaný dopustil nezákonného zásahu, neboť porušil § 175 odst. 2 daňového řádu, dle něhož správce daně zvolí způsob vymáhání nedoplatku tak, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Nedoplatek totiž činí 2 000 Kč, náklady exekuce a oprávněného zpravidla činí 6 755 Kč. V případě, že by žalobce uhradil exekuci do 30 dnů, platil by snížené náklady exekuce ve výši 3 427 Kč. Náklady exekuce spojené s vymáháním nedoplatku však dosahují částky více než 3 x vyšší než samotná jistina a v případě snížených nákladů exekuce 1,6 x vyšší. Jedná se tedy o zjevný nepoměr mezi dlužnou částkou a výší nákladů na jeho vymáhání.
6. K právní otázce zjevného nepoměru žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 As 143/2014 – 47, který se zabýval výkladem tohoto právního pojmu ve vztahu k ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu: „*účelem tohoto ustanovení, které pro řízení o vymáhání daní upřesňuje zásadu zdrženlivosti a přiměřenosti zakotvenou obecně v § 5 odst. 3 daňového řádu, je zamezit vymáhání bagatelních nedoplateků prostřednictvím soudních exekutorů a s tím spojenému nárůstu nákladů povinných subjektů.*“ V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud řešil totožný případ, jelikož nedoplatek činil částku ve výši 2 500 Kč a náklady spojené s jeho vymáháním prostřednictvím soudního exekutora pak činily částku ve výši 7 865 Kč. Nejvyšší správní soud konstatoval, že správce daně, tj. správní orgán, který pokutu uložil, porušil § 175 odst. 2 daňového řádu, a tím se dopustil nezákonného zásahu, neboť výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, je ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku.

7. Dále žalobce upozornil, že Krajský soud v Českých Budějovicích ve svém rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 51 A 24/2017 – 41, určil, že volba způsobu vymáhání pokuty ve výši 3 000 Kč, uložené žalobci příkazem žalovaného, prostřednictvím soudního exekutora, byl nezákonný. V posuzovaném případě byl rozdíl mezi částkami v obdobném nepoměru jako v tomto případě (taktéž trojnásobek) a soud konstatoval zjevný nepoměr těchto nákladů vzhledem k výši dlužné částky. V témže rozsudku krajský soud dále konstatoval: „Dále krajský soud podotýká, že § 105 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 105 odst. 2 správního řádu, ze kterého by mohlo vyplývat, že i správní orgán, který rozhodnutí vydal (tj. exekuční správní orgán), je oprávněn požádat o vymození pokuty uložené správním rozhodnutím taktéž soud či soudního exekutora, je částečně obsoletní a částečně jej nelze aplikovat bez souvislosti s daňovým řádem.“ Jak se podává z publikace M. Kopecký, P. Průcha, P. Havlan a J. Janeček: Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.) – Komentář. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2015, k § 149: „Podle § 105 odst. 2 spr. řádu správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo schválil smír, může o provedení exekuce požádat též soud nebo soudního exekutora“. Zákonodárce opomněl toto ustanovení novelizovat v souvislosti s novelou o. s. ř. provedenou zákonem č. 293/2013 Sb. S účinností od 1. 1. 2014 platí podle § 251 odst. 1 věty druhé o. s. ř., že „soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení“, a podle § 251 odst. 2 o. s. ř. platí, že „je-li k soudu podán návrh na výkon titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení, soud návrh odmítne“. V případě rozhodnutí, která lze exekuvovat podle správního řádu nebo daňového řádu, nelze tedy od 1. 1. 2014 podat návrh podle občanského soudního řádu na soudní výkon rozhodnutí.“ Výkon správních rozhodnutí za pomoci soudu je tedy vyloučen. Výkon správních rozhodnutí soudním exekutorem vyloučen není [veřejnoprávní rozhodnutí je exekučním titulem podle § 40 odst. 1 písm. e) exekučního řádu], ovšem soudní exekutor může být osloven exekučním správním orgánem podle § 175 odst. 1 daňového řádu pouze v případě, že jsou splněny podmínky podle § 175 odst. 2 daňového řádu, nebo podle § 105 odst. 2 správního řádu v případě exekucí na nepeněžitá plnění.“
8. Dále žalobce uvedl, že nelze argumentovat ani institutem snížených nákladů exekuce v případě dobrovolného splnění. K tomuto žalobce opět odkázal na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, neboť v posuzovaném případě došlo k uhrazení dlužné částky za snížených exekučních nákladů a přesto byl postup správního orgánu vyhodnocen krajským soudem jako nezákonný. „Žalovaný dále namítal, že žalobce dlužnou částku uhradil v zahájeném exekučním řízení soudnímu exekutorovi dobrovolně a tím se snížily náklady exekuce na částku 3 932,50 Kč s DPH, což podle žalovaného již nejsou náklady jsoucí ve zjevném nepoměru k vymáhané částce. K tomu lze uvést toliko to, že pro krajský soud byl rozhodný stav v době, kdy k nezákonnému zásahu došlo, tj. k datu 6. 1. 2017, resp. 8. 2. 2017, kdy byl v důsledku postupu exekučního správního orgánu žalobce vyrozuměn o tom, že předpokládané náklady exekuce přesáhnou částku 8 000 Kč. Tato částka byla rozhodná pro krajský soud při poměřování toho, zda byla či nebyla ve zjevném nepoměru k vymáhané částce. Obdobně věc posuzoval i Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku [rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. července 2015, č. j. 8 As 143/2014-47, bod 16, pozn. žalobce], když uvedl, že „náklady spojené s vymáháním prostřednictvím soudního exekutora tedy představovaly k okamžiku rozhodování žalovaného o vhodném způsobu vymáhání potenciálně částku 7865 Kč, tj. více než trojnásobek dlužné částky. Taková výše nákladů je ve zjevném nepoměru k výši dlužné částky.“ Dále tento soud vyslovil názor, že „rozhodující pro posouzení nezákonnosti zásahu je ten okamžik, kdy se žalovaný rozhodl, že provede exekuci cestou soudního exekutora. V tom okamžiku byl povinen zvážit poměr

potenciálních nákladů s výší nedoplatku. Krajský soud pouze doplňuje, že pokud by byla exekuce provedena v souladu se správním a daňovým řádem, tak by v případě vymáhání nedoplatku ve výši 3 000 Kč činila výše nákladů podle § 183 odst. 1 daňového řádu částku 500 Kč. “Dále vyslovil, že otázka nepoměru výše nákladů exekuce k výši nedoplatku musí být posuzována individuálně pro každý konkrétní případ. Z citovaného rozsudku se podává, že není rozhodné, zda byla dlužná částka uhrazena ve lhůtě za snížených nákladů exekuce, nýbrž podstatnou okolností je, kolik činily potencionální náklady vymáhání nedoplatku ke dni, kdy žalovaný volil způsob vymáhání nedoplatku, tedy v době kdy podal exekuční návrh soudnímu exekutorovi. V tomto případě činily potencionální náklady exekuce částku zhruba 6.775 Kč, tedy více než trojnásobek vymáhané jistiny, která byla ve zjevném nepoměru. Zjevný nepoměr je nutno posuzovat i v komparaci s náklady daňové exekuce, kterou má správce daně zvolit primárně. Náklady daňové exekuce činí 2%, minimálně 500 Kč. V případě, že by žalovaný postupoval v souladu se zákonem a užil k vymáhání daňovou exekuci, činily by náklady na jeho vymáhání částku 500 Kč. Při poměrování nákladů exekuce, tedy cca 6755 Kč a 500 Kč se jedná o 13,5 násobek těchto nákladů. V tomto případě se tedy jedná o zjevný nepoměr. O zjevný nepoměr by se jednalo i v případě snížených nákladů exekuce, kde nepoměr činí téměř 7 násobek oproti nákladům daňové exekuce.

9. Žalobce tedy uzavřel, že též žalovaný se dopustil nezákonného zásahu, pokud požádal o vymáhání nedoplatku soudního exekutora, neboť mu již v době rozhodování muselo být zřejmé, že náklady spojené s vymáháním nedoplatku budou ve zjevném nepoměru k výši dlužné částky.
10. Žalobce konstatoval, že žaloba je podána včas, neboť je v souladu s § 84 odst. 1 soudního řádu správního podána ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o nezákonném zásahu dozvěděl. Žalobce se o nezákonném zásahu dozvěděl z přiložených exekučních dokumentů doručených dne 6. 2. 2018.
11. Dále rovněž uvedl, že pasivně legitimován je žalovaný a nikoliv Město Vrchlabí, i přes skutečnost, že exekuční návrh podalo Město Vrchlabí a exekuce je vedena v jeho prospěch, neboť právě žalovaný vydal rozhodnutí o uložení pokutě a podle § 106 odst. 2 správního řádu byl výlučným exekučním správním orgánem, který byl oprávněn a zároveň povinen uloženou pokutu po žalobci vymáhat. Shodně se vyjádřil Krajský soud v Českých Budějovicích v již výše citovaném rozsudku, když uvedl „*Pokud žalovaný jakožto výlučný exekuční správní orgán rezignoval na svou povinnost vymáhat uloženou pokutu a zcela upustil od předvídaného veřejnoprávního postupu při vymáhání takové pokuty a nechal, aby samotné město Prachatice jakožto domnělý „oprávněný“ z uložení pokuty podalo v podstatě soukromoprávní návrh na vymožení pohledávky, pak je toto jednání města Prachatice zcela přičitatelné exekučnímu správnímu orgánu, a proto krajský soud jednal s Městským úřadem Prachatice jakožto se žalovaným.*“
12. Žalobce upozornil, že byl nezákonným zásahem žalovaného přímo zkrácen na svých veřejných subjektivních právech, neboť soudní exekutor počal neadekvátní vymáhanou peněžitou částku vymáhat prostřednictvím hned několika příkazů. Konkrétně příkázáním pohledávky účtu u Wüstenrot stavební spořitelny, a. s., dále příkázáním jiné peněžité pohledávky u Allianz penzijní společnost, a. s., a nakonec prodejem movitých věcí žalobce. Soudní exekutor tedy vydal celkem 3 exekuční příkazy, kterými zcela neadekvátně zasáhl do života žalobce a to jen pro bagatelní částku na pokutě.

II. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný konstatoval, že v případě zjištění údajů umožňujících provedení exekuce Městským úřadem Vrchlabí jako exekučním správním úřadem ve smyslu ust. § 106 odst. 2 správního řádu tuto exekuci také takto provádí. V daném případě tedy postupoval obvyklým způsobem a zjistil: a) žalobce má trvalý pobyt v sídle ohlašovny, dle způsobu doručení exekučního titulu zde poštu nepřebírá, b) žalovaný ze živnostenského rejstříku zjistil, že žalobce je podnikatelem a pokusil se mu doručit do sídla jeho podnikání uvedeného v živnostenském rejstříku, ovšem opět bezúspěšně, c) žalovaný v souladu s ust. § 106 odst. 2 správního řádu dále kontaktoval v místě příslušného obecného správce daně, z jeho vyjádření dovodil, že ten nemá k dispozici žádné jiné údaje než žalovaný
14. Žalovaný z uvedeného dovodil, že se žalobce zcela záměrně snaží vytvořit stav, který ztíží či případně zcela znemožní vymáhání povinností uložených mu orgány veřejné správy. Žalovanému je samozřejmě známa judikatura, na kterou odkazuje žalobce, ovšem má za to, že tato judikatura se týká případů, kdy správní orgán bez zjevného důvodu (tedy bez toho, aby se pokusil zjistit možnosti samostatného exekučního vymáhání dlužné částky), navrhuje neprodleně po lhůtě splatnosti předmětné částky její vymáhání soudním exekutorem. V daném případě tomu tak zjevně nebylo. Žalovaný ze shora uvedených skutečností dospěl k závěru, že žalobce úmyslně vyvolal stav ztěžující či znemožňující vymáhání dlužné částky obvyklým způsobem. Již ze samotného podání žaloby lze totiž dovodit, že žalobce není bezdomovcem, tudíž minimálně neplní povinnosti dané mu zákonem o evidenci obyvatel. Žalovaný vycházel z přesvědčení, že judikaturu soudu je vždy nutno aplikovat na konkrétní případ a v daném případě má za to, že jeho postup v dané věci zcela odpovídá zjištěným skutečnostem, tedy stavu, který svým jednáním úmyslně vytvořil žalobce.

III. Replika žalobce

15. Žalobce ve vazbě na vyjádření žalovaného namítal, že ze skutečnosti, že žalobce má pobyt na ohlašovně, či kvůli údajnému nepřebírání pošty, nelze dovozovat, že nelze vést daňovou exekuci, ale pouze exekuci prostřednictvím soudního exekutora. Za těchto hypotetických okolností není možné ignorovat ani kogentní ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu a navazující judikaturu, protože údajná obtížnost či nemožnost vedení daňové exekuce není relevantním argumentem pro nerespektování zákonné povinnosti správce daně zvolit takový způsob exekuce, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku.
16. Žalobce podotkl, že poštu přebírá, jinak by mu nebylo známo, že byla nařízena exekuce proti němu. Nelze rovněž spekulovat, jak by případné doručování probíhalo. Zákon nadto zná několik alternativních způsobů doručování, než pouze využití služeb držitele poštovní licence, jakož zná i institut fikce doručení, a problémy s doručováním tedy nemohou být reálnou překážkou provedení exekuce.
17. Dále uvedl, že dle ust. § 178 odst. 5 daňového řádu je možné provést daňovou exekuci šesti možnými způsoby. U žalobce bylo možné užít písmeno b) příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, c) příkázáním jiné peněžité pohledávky nebo e) prodejem movitých věcí. Ostatně stejným způsobem postupoval soudní exekutor. Naopak právě v situaci, kdy žalobce má trvalý pobyt na ohlašovně, je užití soudního

exekutora nejméně efektivní. Soudní exekutor v takové situaci nemůže udělat o nic víc než sám exekuční orgán, tedy žalovaný.

18. Žalobce se ohradil také proti tvrzení žalovaného, že se údajně úmyslně snaží vyhýbat svým povinnostem, neboť došlo ve dvou případech k neúspěšnému doručování. K tomu žalobce namítl, že k fikci doručení dochází zcela běžně např. také kvůli pochybení pošty, která nevloží poučení o neúspěšném doručování do poštovní schránky, nebo kvůli nedostatku času na to, zajít na poštu v rámci 10 denní lhůty od uložení apod. Ze dvou fikcí doručení tedy nelze dovozovat, že se žalobce úmyslně vyhýbal splnění povinnosti uhradit pokutu. Žalobce nadto poté prokazatelně poštu včas přebíral, jinak by se o vedení exekuce nedozvěděl a nebránil se proti ní projednávanou žalobou. Jak výše řečeno, fikcí doručení navíc ani nemůže dojít k ohrožení účelu exekuce.
19. Žalobci dále nebylo zřejmé, jakou povinnost podle zákona o evidenci obyvatel má podle názoru žalovaného porušovat (a ani to, jak z podání žaloby vyplývá, že není bezdomovec). Namítal rovněž, že žalovaný ve svém vyjádření nijak nepopsal, že by zjišťoval stav majetku žalobce, či možnost jiného způsobu vymáhání. Žalovaný pouze rezignoval na svou povinnost postupovat v souladu s právními předpisy, přičemž motiv je žalobci neznámý, nicméně z jeho vyjádření lze dle názoru žalobce dovodit jisté antipatie osoby jednající za žalovaného vůči žalobci.
20. Žalobce dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2018, č. j. 46 A 129/2017 – 35, ve kterém krajský soud posuzoval nepoměr mezi dlužnou částkou ve výši 3 000 Kč a náklady exekuce 8 207 Kč, tedy téměř 3x vyšší než dlužná částka. V tomto rozsudku krajský soud vyslovil nezákonnost takového způsobu vymáhání pro jeho zjevný nepoměr.

IV. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud posoudil žalobu dle části třetí hlavy druhé dílu třetího soudního řádu správního bez nařízení jednání v souladu s ust. § 51 dané právní úpravy a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
22. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 6. 12. 2007 vydal žalovaný exekuční návrh podle ust. § 37 a následujícího zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, na pověření soudního exekutora exekutorského úřadu v Hradci Králové, JUDr. M. D., k provedení exekuce. Za exekuční titul označil v uvedeném exekučním návrhu příkaz o uložení pokuty ve výši 2 000 Kč povinnému, T. P. (nyní žalobci) ze dne 16. 2. 2017, č.j. PD/ 1341/2017/ODV-R/KAR, který vydal Městský úřad Vrchlabí a který byl vykonatelný dnem 19. 4. 2017. Žalovaný dále uvedl, že žalobce dobrovolně nesplnil do dne podání tohoto návrhu ani část uvedené povinnosti dle předmětného vykonatelného exekučního titulu a ani nereagoval na upozornění na daňový nedoplatek zaslané mu dne 12. 6. 2017. Dále je ze správního spisu zřejmé, že dne 17. 1. 2018 vydal soudní exekutor JUDr. M. D. výzvu ke splnění vymáhané povinnosti dle § 146 odst. 6 zákona č. 120/2001 Sb., v níž žalobce vyzval k úhradě exekuce v celkové částce 5 427,50 Kč, kde záloha na snížené náklady exekuce činila 3 327,50 Kč. Správní spis dále obsahoval tři exekuční příkazy, všechny ze dne 17. 1. 2018, jimiž byl nařízen jednak prodej movitých věcí povinného, a dále ve dvou případech bylo nařízeno

provedení exekuce příkazáním pohledávky z účtu povinného. Pravděpodobné náklady exekuce byly v exekučních příkazech stanoveny částkou 9 000 Kč.

23. Krajský soud posoudil postup žalovaného z pohledu jednotlivých ustanovení správního řádu a daňového řádu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť postup žalovaného lze označit za nezákonný zásah.
24. Předně je k projednávané věci nutno uvést, že žalovaný byl v řízení o výkonu rozhodnutí exekučním správním orgánem ve smyslu § 106 odst. 2 správního řádu, protože vydal vykonávané rozhodnutí v prvním stupni [§ 105 odst. 1 písm. a) správního řádu]. Podle § 106 odst. 2 pak bylo na jeho úvaze, zda exekuci provede sám, nebo zda o její provedení požádá obecného správce daně, kterým je místně příslušný celní úřad (§ 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů). Ve smyslu § 106 odst. 3 správního řádu se v obou případech exekuce na peněžitá plnění uplatní postup pro správu daní, tedy exekuce se řídí daňovým řádem. Vymáhání daní pak probíhá ve smyslu ust. 161 daňového řádu v rámci tzv. dělené správy. Pokud by žalovaný nepožádal o výkon rozhodnutí místně příslušný celní úřad a výkon rozhodnutí by prováděl sám (tzv. procesní dělená správa), byl by v tomto rozsahu správcem daně (§ 161 odst. 2 daňového řádu). Další postup pak vymezuje ust. § 175 odst. 1 daňového řádu, dle něhož správce daně může vymáhat nedoplatek daňovou exekucí nebo zabezpečit vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora. Možnost volby mezi těmito dvěma způsoby je korigována § 175 odst. 2 daňového řádu, podle kterého správce daně „zvolí způsob vymáhání nedoplatku tak, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku.“
25. Zde krajský soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu obsaženou v jeho rozsudku ze dne 31. 7. 2015, č.j. 8 As 143/2014-47, který postup při volbě způsobu exekuce blíže rozvádí: „Účelem tohoto ustanovení, které pro řízení o vymáhání daní upřesňuje zásadu zdrženlivosti a přiměřenosti zakotvenou obecně v § 5 odst. 3 daňového řádu, je zamezit vymáhání bagatelních nedoplateků prostřednictvím soudních exekutorů a s tím spojenému nárůstu nákladů povinných subjektů. Jedná se o speciální ustanovení vůči § 105 odst. 2 správního řádu. Zde uvedená možnost volby způsobu provedení exekuce se tak plně uplatní jen při exekuci na nepeněžitá plnění. Při exekuci na peněžitá plnění je volbu mezi vymáháním podle daňového řádu a prostřednictvím soudního exekutora vždy třeba poměřit z hlediska § 175 odst. 2 daňového řádu. Uvedené vyplývá i z důvodové zprávy k § 175 daňového řádu: „V rámci volby způsobu vymáhání by měl správce daně s přihlédnutím k nutnosti šetřit práva zúčastněných osob (zásada přiměřenosti) a k zásadě hospodárnosti, jakož i k vlastnímu personálnímu vybavení, zvolit co nejefektivnější možnost pro vymožení dlužného nedoplatku. Odst. 2 v tomto ohledu stanoví výslovný požadavek na to, aby zvolený způsob vymáhání garantoval, že náklady spojené s vymáháním, které jsou přeneseny na dlužníka, nebudou ve zjevném nepoměru k výši vymáhaného nedoplatku. Předpokládá se tak změna praxe správců daně (zejména v rámci dělené správy), kteří ve snaze zjednodušit si práci opomíjejí základní principy, na nichž je veřejná správa postavena. Mělo by tak dojít k zamezení případů, kdy na vymáhání bagatelního nedoplatku je povolán soukromý exekutor, u něž se minimální výše nákladů pohybuje v řádech tisíců korun, ačkoliv lze zajistit vymáhání nedoplatku vlastními silami nebo předáním správcu daně příslušnému vymáhat nedoplatek v rámci dělené správy (v současnosti celnímu úřadu), tedy způsoby pro dlužníka výrazně příznivějšími. V tomto ohledu jde o speciální úpravu k § 105 odst. 2 správního řádu, která v

kontextu toho, že exekuce na peněžitá plnění je svěřena daňovému řádu, bude dopadat toliko na exekuce nepeněžitě.“

26. Z podkladů založených ve správním spise krajský soud zjistil, že žalovaný vymáhal na žalobci částku ve výši 2 000 Kč. V exekučních příkazech na provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu povinného stanovil soudní exekutor pravděpodobné náklady exekuce v částce 9 000 Kč. Náklady spojené s vymáháním prostřednictvím soudního exekutora tedy představovaly k okamžiku rozhodování žalovaného o vhodném způsobu vymáhání částku ve výši čtyřnásobku dlužné částky. Není tedy pochyb o tom, že taková výše nákladů je ve zjevném nepoměru k výši dlužné částky.
27. Shora prezentovaný názor nemůže být vyvrácen argumentací žalovaného obsaženou v jeho písemném vyjádření k podané žalobě, v níž upozorňuje, že žalobce v dané věci úmyslně vyvolal stav ztěžující a znemožňující vymáhání dlužné částky obvyklým způsobem. Krajský soud k této argumentaci uvádí, že žalovaný jakožto správce daně nemůže být při volbě způsobu vymáhání nedoplatku v žádném případě zproštěn povinnosti uložené mu v ust. § 175 odst. 2 daňového řádu, a přiměřený poměr mezi výší nedoplatku a výší nákladů spojených s vymáháním musí být dodržen i v případě ztíženého vymáhání.
28. Na základě shora uvedeného krajský soud ve smyslu ust. § 82 s.ř.s. určil, že zásah žalovaného vůči žalobci, spočívající ve vymáhání pokuty ve výši 2 000 Kč, uložené žalobci příkazem žalovaného ze dne 16. 2. 2017, č. j. PD/1341/2017/OD-VR/KAR, prostřednictvím soudního exekutora, byl nezákonný.
29. Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce. Jeho důvodně vynaloženými náklady soudního řízení byl zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč a odměna zástupce a jeho režijní výlohy. Odměna za zastupování se u soudních řízení dle s. ř. s. stanoví podle zásad pro mimosmluvní odměny, tedy podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Zástupce učinil celkem 3 úkony právní služby po 3 100 Kč, a to převzetí věci, sepsání žaloby a sepsání repliky (§ 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu). Dále krajský soud přiznal žalobci nárok na úhradu 3 režijních paušálů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu po 300 Kč. Žalovaného soud zavázal uhradit náklady do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 18. února 2020

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu